

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»

Лектор курсу		Пильнова Валентина Павлівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу		e-mail: ptbd_dut@ukr.net ; сторінка курсу <hr/>	
Освітній рівень				магістр			
Семестр				9			
Тип дисципліни				вибіркова			
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	5	150	18	-	36	-	78

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти для яких є базовою	планування і контроль в ІТ-підприємствах, фінансова санація і банкрутство ІТ-підприємств, управління фінансовими інвестиціями та інноваційними проектами, фінансовий контролінг
Мета курсу:	формування теоретичних знань і набуття практичних навичок з функціонування ринку фінансових послуг, структури, принципів та інструментів його регулювання, дати системну інформацію про динаміку та особливості надання фінансових послуг в Україні та за кордоном, привити навички вивчення потреб споживача у фінансових послугах та можливостей їх задоволення різними фінансовими інститутами, порівняльного аналізу конкурентних переваг окремих видів послуг

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)
ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності. ПРН 3. Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети. ПРН 6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність. ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид	Оцінювання	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
-----------------	-----	------------	---

	заняття	за тему	
Розділ 1 «ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»			
<p>Тема 1. Сутність, структура і сектори ринку фінансових послуг</p> <p>Знати: сутність фінансових послуг, постачальників і споживачів фінансових послуг, структуру ринку фінансових послуг за класифікаційними ознаками.</p> <p>Вміти: орієнтуватися в переліку фінансових послуг, які надаються, постачальників і споживачів фінансових послуг, застосовувати набуті знання в умовах ринкового середовища.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК1, ЗК3, ЗК5, СК2</p> <p>Результати навчання: ПРН1, ПРН3, ПРН6, ПРН8</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-5.</p>	Лекція 1	7,0	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 1		Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
	Практичне заняття 2		Усне опитування, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 2. Фінансове посередництво на ринку фінансових послуг</p> <p>Знати: сутність фінансового посередництва в кругообороті капіталу, види посередників на ринку фінансових послуг.</p> <p>Вміти: аналізувати економічний зміст і схеми надання фінансових послуг, механізм функціонування фінансових установ різних видів;</p> <p>Формування компетенцій: ЗК1, ЗК3, ЗК5, СК2</p> <p>Результати навчання: ПРН1, ПРН3, ПРН6, ПРН8</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-5</p>	Лекція 2	7,0	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 3		Усне опитування, тестування, рішення практичних задач
	Практичне заняття 4		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 3. Державне регулювання і самоорганізація ринку фінансових послуг</p> <p>Знати: мету, завдання, моделі та механізм державного регулювання ринку фінансових послуг, правові основи державного регулювання ринку фінансових послуг в Україні та в світі.</p> <p>Вміти: орієнтуватися у системі регулювання ринку фінансових послуг, аналізувати та використовувати в практичних ситуаціях законодавчу базу щодо державного регулювання ринку фінансових послуг.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК1, ЗК3, ЗК5, СК2</p> <p>Результати навчання: ПРН1, ПРН3, ПРН6, ПРН8</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-5</p>	Лекція 3	7,0	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 5		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
	Практичне заняття 6		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
	Практичне заняття 7		Круглий стіл на тему: «Державне регулювання і самоорганізація ринку фінансових послуг» Проведення модульного контролю № 1 на тему «Основи функціонування ринку фінансових послуг»
<p>Тема 1. Сутність, структура і сектори ринку фінансових послуг</p> <p>Тема 2. Фінансове посередництво на ринку фінансових послуг</p> <p>Тема 3. Державне регулювання і самоорганізація ринку фінансових послуг</p>	Самостійна робота		<p>1. Функції ринку фінансових послуг.</p> <p>2. Основні критерії сегментації ринку фінансових послуг?</p> <p>3. Сутність та роль фінансового посередництва на ринку фінансових послуг.</p> <p>4. Переваги фінансового посередництва порівняно з прямим переміщенням коштів від власників заощаджень до позичальників.</p>

			5. Умови створення та діяльності фінансових установ в Україні. 6. Організаційні правила діяльності фінансових установ. 7. Спільні та відмінні ознаки банківських та небанківських фінансово-кредитних установ. 8. Аналіз стану розвитку ринку фінансових послуг в Україні.
Розділ 2 «ХАРАКТЕРИСТИКА ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»			
<p>Тема 4. Фінансові послуги на грошовому ринку Знати: особливості фінансових послуг на грошовому ринку, їх види та інструменти грошового ринку Вміти: аналізувати економічний зміст і схеми надання фінансових послуг на грошовому ринку, механізм функціонування фінансових установ різних видів; контролювати і здійснювати моніторинг фінансових потоків під час використання та надання фінансових послуг; вивчати й оцінювати ефективність використання фінансових послуг суб'єктами господарювання, фізичними особами та державними установами. Формування компетенцій: ЗК1, ЗК3, ЗК5, СК2 Результати навчання: ПРН1, ПРН3, ПРН6, ПРН8 Рекомендовані джерела: 1-9</p>	Лекція 4	7,0	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 8		Тестування, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
	Практичне заняття 9		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 10		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
			Розв'язання практичних завдань за темою «Фінансові послуги на грошовому ринку»
<p>Тема 5. Фінансові послуги на валютному ринку Знати: особливості фінансових послуг на валютному ринку, сутність валютного ринку та особливості його функціонування. Вміти: аналізувати економічний зміст і схеми надання фінансових послуг на валютному ринку, механізм функціонування фінансових установ різних видів; контролювати і здійснювати моніторинг фінансових потоків під час використання та надання фінансових послуг; вивчати й оцінювати ефективність використання фінансових послуг суб'єктами господарювання, фізичними особами та державними установами. Формування компетенцій: ЗК1, ЗК3, ЗК5, СК2 Результати навчання: ПРН1, ПРН3, ПРН6, ПРН8 Рекомендовані джерела: 1-9</p>	Лекція 5	7,0	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 11		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
	Лекція 6		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 12		Розв'язання практичних завдань за темою «Фінансові послуги на валютному ринку»
	Практичне заняття 13		Ділова гра «Дії банківського ділера на МВР на замовлення фірми»
<p>Тема 6. Фінансові послуги на ринку позик Знати: особливості фінансових послуг на ринку позик, сутність</p>	Лекція 7	7,0	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів

<p>ринку позик та особливості його функціонування. Вміти: аналізувати економічний зміст і схеми надання фінансових послуг на ринку позик, механізм функціонування фінансових установ різних видів; контролювати і здійснювати моніторинг фінансових потоків під час використання та надання фінансових послуг; вивчати й оцінювати ефективність використання фінансових послуг суб'єктами господарювання, фізичними особами та державними установами. Формування компетенцій: ЗК1, ЗК3, ЗК5, СК2 Результати навчання: ПРН1, ПРН3, ПРН6, ПРН8 Рекомендовані джерела: 1-9</p>	Практичне заняття 14	7,0	Розв'язання практичних завдань за темою «Фінансові послуги на ринку позик»
	Лекція 8		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 15		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 7. Фінансові послуги на фондовому ринку Знати: особливості фінансових послуг на фондовому ринку, сутність фондового ринку та особливості його функціонування. Вміти: аналізувати економічний зміст і схеми надання фінансових послуг на фондовому ринку, механізм функціонування фінансових установ різних видів; контролювати і здійснювати моніторинг фінансових потоків під час використання та надання фінансових послуг; вивчати й оцінювати ефективність використання фінансових послуг суб'єктами господарювання, фізичними особами та державними установами. Формування компетенцій: ЗК1, ЗК3, ЗК5, СК2 Результати навчання: ПРН1, ПРН3, ПРН6, ПРН8 Рекомендовані джерела: 1-9</p>	Лекція 9	7,0	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 16		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
	Практичне заняття 17		Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, вирішення практичних задач на тему: «Фінансові послуги на фондовому ринку»
	Практичне заняття 18		Проведення модульного контролю 2 на тему: «ХАРАКТЕРИСТИКА ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»
<p>Тема 4 Фінансові послуги на грошовому ринку Тема 5. Фінансові послуги на валютному ринку Тема 6. Фінансові послуги на ринку позик Тема 7. Фінансові послуги на фондовому ринку</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Інструменти грошового ринку. 2. Оцінка дохідності фінансових активів. 3. Фінансові послуги для здійснення грошових платежів та розрахунків: 4. Валюта і валютний курс. 5. Види котирування. 6. Структура кредитно-інвестиційного портфеля комерційного банку та його диверсифікація. 7. Методи управління кредитним портфелем. 8. Ціна кредиту. 9. Показники оцінки дохідності кредитних операцій. 10. Основи функціонування фондового ринку. 11. Інфраструктура фондового ринку. 12. Інструментарій фондового ринку: акції, облігації, похідні цінні папери та сурогати.

		13. Механізм оцінювання акцій та облігацій. 14. Моделі оцінки акцій та облігацій. 15. Ризики та дохідність цінних паперів. 16. Фондові індекси. 17. Види ризиків на ринку фінансових послуг
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ		
<ul style="list-style-type: none"> • Мультимедійний проектор; • Комп'ютерний клас для проведення практичних занять. 		
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ		
1. Капелюшна Т.В., Гавриш О.М., Гужавіна І.В. Інвестиції та кредитування: навч. посіб. К.: ДУТ, 2020. – 202 с. http://dl.dut.edu.ua/course/view.php?id=625 2. Пахомова І.Г. Ринок фінансових послуг: конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. 87 с. http://www.dut.edu.ua/uploads/uploads/1_1859_70752363.pdf 2. Основи біржової діяльності: навчальний посібник / М.О. Солодкий, Н.П. Резнік, В.О. Яворська; за ред. М.О. Солодкого. Київ : ЦП Компринт, 2017. 450 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1819_98954039.pdf 3. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1817_60182254.pdf 4. Торгівля та біржова діяльність в Україні: проблеми і стратегії розвитку : колект. моногр. / за ред. Т. В. Гринько. Дніпро : Видавець Біла К.О., 2018. 404 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1970_20118740.pdf 5. Фінансовий ринок : підручник : у 2-х т. / Коваленко Ю. М., Ковернінська Ю. В., Онишко С. В., Кужелев М. О. та ін. ; кер. авт. кол. і наук. ред. Ю. М. Коваленко. - Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. http://www.dut.edu.uuploads/1_2071_86888486.pdf 6. Про товарну біржу : Закон України редакція від 16 жовтня 2020 р. №1956-ХІІ / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text 7. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України редакція від 24 вересня 2020 р. №3480-IV / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text 8. Про державне регулювання ринку цінних паперів: Закон України редакція від 03 липня 2020 р. №448/96-ВР / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text 9. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України редакція від 17 вересня 2020 року N 909-IX / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ulaws/show/2664-14#Text		
ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)		
<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. • Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. • Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагиату студент отримує за завдання 0 балів. • Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. 		

<ul style="list-style-type: none"> • За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів. 			
* КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ			
Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни			
Форми контролю	Види навчальної роботи		Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	<i>Робота на заняттях, у т.ч.:</i>		
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)		за кожне відвідування 0,5 бала
	• участь у експрес-опитуванні		за кожну правильну відповідь 0,25 бала
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату		за кожну презентацію (реферат) максимум 3 бали
	• усне опитування, тестування, рішення практичних задач		за кожну правильну відповідь 0,5 бала
	• участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання		за кожну правильну відповідь 2 бали
	• участь у діловій грі		за кожну участь 1 бал
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)	Модульний контроль № 1 ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»		максимальна оцінка – 15 балів
	Модульний контроль № 2 «ХАРАКТЕРИСТИКА ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»		максимальна оцінка – 15 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.		Звільняється від іспиту
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ залік	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Залік проходить у письмовій формі.		30 балів
ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ			
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /зачис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)

82-89	<p>Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.</p> <p>Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.</p>	<p>Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни</p>	<p>Добре / Зараховано (B)</p>
75-81	<p>Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.</p>	<p>Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.</p>	<p>Добре / Зараховано (C)</p>
64-74	<p>Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.</p>	<p>Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни</p>	<p>Задовільно / Зараховано (D)</p>
60-63	<p>Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.</p>	<p>Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни</p>	<p>Задовільно / Зараховано (E)</p>
35-59	<p>Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу.</p> <p>Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.</p>	<p>Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни</p>	<p>Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не представляється</p>
1-34	<p>Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни.</p> <p>Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.</p> <p>Студент не допущений до здачі заліку.</p>	<p>Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни</p>	<p>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не представляється</p>